

Dreng i Bisserup

Kaj Jensen, søn af Jens og Emma Jensen, Voldstien 20, har i historiegruppen fortalt om sin opvækst i Bisserup.

Kaj er årgang 41: "For en dreng i Bisserup dengang var der så mange, forskellige aktiviteter, og de fik lov til alverdens ting."

Søskende

Vi var 7 børn. Jeg var den eneste dreng. Efter mig var det kun blevet til 5 piger. Jeg kom med min far rundt til mange ting, fordi jeg var den eneste dreng.

Det var kedeligt kun at få søstre. Jeg sagde altid: "åh, nu en pige igen, det kan ikke være rigtigt!"

Hver gang mor skulle føde, blev vi børn flyttet op ovenpå i et værelse længst væk. Vi måtte ikke kunne høre noget. Vi havde ellers værelse lige op ad deres soveværelse. Så kom faster Methine.

Hun hjalp med at flytte senge og dyner og sådan noget. Hun boede op ved siden af Brugsen og var gift med fisker Jacob Nielsen. Ved den sidste fødsel kom vi store hen til vores morbror på Klinten (Smålandsvej 7). Nelly blev født på min fødselsdag, 23.07. Min far kom op og vækkede mig kl. 4 om morgenen og sagde: "du har fået en lillesøster i fødselsdagsgave." "Det vil jeg overhovedet ikke ha", sagde jeg. Jeg ville slet ikke ind og se hende. Havde det så været en dreng, så havde man måske nok hoppet derind og kigget.

Pligter

Da jeg begyndte at gå i skole, havde jeg fået faste pligter. Skulle ordne hønsehuset, når jeg kom hjem og skulle ordne foder til hestene. Når der var roer, skulle der skraves jord af dem.

Min far opdrættede oldenburg køreheste. Han var flere gange på dyrskue med dem. Og en gang om året på tog han på travbanen på Amager, hvor han gik vildt op i at spille på hestene, og jeg var med. Den bedste hest, vi havde, var svær at indfange, når den gik ude i folden. På et tidspunkt solgte far den derfor til Vinholt, (Edelevgård, Skafterupvej 110), men uden at sige noget om det. Jeg blev så ulykkelig, da jeg opdagede, hesten var blevet solgt. Far ærgrede sig også hurtigt over at have solgt den og købte den tilbage for mere, end han havde fået, da han solgte den. Da den kom hjem, løb den lige ind i sin bås.

Vi havde 150 høns, og vi skulle gøre æggene rene, vi skulle sidde og tørre alt muligt skidt af. Der kom en æghandler en gang om ugen. Det var mange æg, vi skulle ordne, og vi skubbede det altid, så det endte med, vi sad til langt ud på aftenen den sidste aften.

Engang blev jeg sendt med bussen til Næstved og købe en kjole til Jytte (nr. 3 i rækken af børn) i den butik, hvor mor plejede at handle. Mor havde ikke tid til at tage af sted. Jytte havde været meget syg, og var derfor ikke med. Jeg fandt en meget flot kjole. Da jeg kom hjem med den, og Jytte fik den på, stod hun bare helt stiv med armene ud fra kroppen. Mor blev sur, tog hende i ørerne og spurgte, hvad der var i vejen? Den kradsede. Faster syede for i, så Jytte kunne bruge kjolen.

Skolen

Jeg gik i skole i Missionshuset, i den lille sal, men så blev bushuset (Bisserup Havnevej 44), som vi kaldte "højhuset" bygget, og der blev indrettet skole i den underste lejlighed. Der var tre lejligheder i huset i alt. Man rev en væg ned, så man fik to stuer. Lærerinden var frk. Rasmussen. Hun underviste 1 og 2 klasse sammen og 3 og 4 klasse sammen. De mødte på forskellige tidspunkter. Fra 5 klasse gik jeg i skole hos lærer Greve i den gamle skole på Skolebakken (Feriegården, Lauritzminde), hvor de ældste sad ved vinduet, 6 klasse i midten og 5 klasse ved kakkellovnen. Når vi skulle på skoleudflugt, fik vi hver to kroner, Tove, Jytte og mig, og hvis vi kom hjem med dem igen, ville vi få det dobbelte. Jeg fik lokket Tove og Jytte til at snolde og dele med mig, og jeg

sagde ikke noget, og de sagde ikke noget. Da vi så kom hjem, spurgte far: "har I pengene med hjem?" "Ja, jeg har", sagde jeg, og tog to kroner op af lommen. Da blev de godt nok lidt sure på mig.

Skoleudflugten gik bl.a. med bus til Vordingborg, hvor vi så Gåsetårnet.

Vi gik i skole hver dag. Jeg kan ikke huske, om vi gik i skole om lørdagen, men det har jeg ikke haft tid til!

Om søndagen gik vi i søndagsskole i den lille sal i Missionshuset. Søndag kl. 10. Kaj Rasmussen, uddeler Madsen, Laurits Olsen og Henning Jørgensen holdt søndagsskole. Det var svært at få lov til at lade være at gå i søndagsskole. Masser af gange prøvede jeg at unddrage mig, fordi jeg skulle noget andet.

Fodbold

Jeg var vild med at spille fodbold. Vi var masser af drenge til at spille fodbold. Min far gik også meget op i fodbold. Han spillede i fodboldklub, dengang der var klub i Bisserup. Far kendte kæmner Thomsen fra Næstved, som havde sommerhus på Avnøvej, og han tog os nogle gange med til Næstved. Næstved, det var fars store hold, og det var også et godt hold dengang. Far var altid stolt, når han fulgtes med Thomsen, for han viste bare et kort, og så gik vi lige igennem uden at betale. Så sagde far altid: "det er en mand, det er værd at have med".

Jagt

Jeg kom tidligt med på jagt efter harer og fasaner. Når der var klapjagt, ville lærer Greve ikke give os fri. Far sagde, jeg skulle med, så det kom jeg og sad så efter den næste dag. Vi var en 5 – 6 stykker, der var med på klapjagt. Vi fik 6 kr. + en sodavand til frokost. Vi havde selv madpakke med i lommen. Lærer Greve opgav efterhånden, for vi blev bare væk. Vi spurgte ikke, og så kunne han jo gætte, hvad vi lavede.

Indtægter

Om foråret samlede jeg mågeæg på feddet sammen med Ole Frederiksen (søn af fisker Valdemar Frederiksen). Steen (Rasmussen) ville ikke være med. Det gad han ikke, men jeg har gået meget på jagt sammen med Steen. Ole og jeg sejlede over til feddet. Nogle gange gik vi helt op på Vesterfed på Glænø, og var så ved at blive indfanget af skytten, fordi det var godsets jagt, vi gik på, og skytten var bange for, vi tog andeæg. Vi solgte mågeæggene til bageren i Tornemark. Vi fik 10 øre for et æg. Alt skulle omregnes i penge.

Jeg fik overtalt min mor til at spejle et mågeæg, hun ville ellers ikke, men da hun så slog det ud på panden, var der en kylling i!. Hun blev så gal, så gal, smed både æg og stegepande ud. Vi tjekkede ellers altid, for der måtte heller ikke være æg i, når bageren skulle have dem. Hvis der var tre mågeæg i reden, så slog vi det ene i stykker for at se, hvordan det så ud. Så fik vi kun to æg.

Inden vi var blevet konfirmeret, satte Ole og jeg ålekroge. Vi stod op kl. 4 om morgenen, før vi skulle i skole, for at tage ålekrogene. Vi sad selvfølgelig så og hang i skolen, men det var der ikke noget at gøre ved. Ålekrogene var vores eget. Jeg fik et rejegarn, da jeg var tolv. Min far satte det til mig, så passede jeg det, og fangede rejer.

Jeg havde også kaniner - i det gamle hønsehus. Dem købte jeg hos Smede – Peter. Den bedste sommer havde jeg ca. 100 stk. Jeg solgte dem til Ringsted Fjerkræslagteri, som min far var medlem af. Da far så, hvad jeg tjente på kaninerne, sagde han: "det skal vi fortsætte med". Alt hvad der var penge i, skulle vi fortsætte med.

Jeg tog også bare hest og vogn og kørte om på havnen og kørte garn for fiskerne, når de kom ind med garn. De havde godt nok en aftale med Merridin, men så skulle de vente på, han kom hjem fra

marken med hesten. Så jeg holdt nogen gange deromme, og jeg blev hurtigt sjanghajet. Jeg fik 5 kr. pr. læs. Det var mange penge. Vi havde to heste, så far sagde, at det var i orden. Karlen blev lidt sur, når jeg tog hesten, men far sagde, det skulle jeg bare gøre, når jeg kunne tjene penge ved det. Det var det, det handlede om hele tiden. Jeg kunne selv beholde de penge, jeg tjente. Jeg har aldrig betalt noget hjemme for kost og logi..

Jeg hjalp også den lille gartner, der kørte rundt. Jeg løb ind til husene og sagde: "nu er gartneren her".

Venner

Der var et leben omme hos os. Det er godt, min far og mor ikke har fået alting at vide. Vi var meget alene hjemme, for far og mor havde en stor omgangskreds, og så blev der ellers liv i huset, for så havde hver af pigerne en veninde, og jeg havde kammerater på besøg. Det gik på livets løs. Nogen gange havde vi en hel times arbejde eller mere for at få ryddet op i huset, inden far og mor kom hjem. Det blev sjovere og sjovere efterhånden, som vi blev ældre.

De (søstre) var også imod en nogen gange. Da karlen flyttede, fik jeg værelse oppe på loftet, og når jeg så havde spist og skulle op og klæde om og om på havnen ved ishuse, der foregik jo altid en masse, så lukkede de trappen op, så jeg ikke kunne komme ned. Jeg fik så fat en rebstige, så jeg kunne kravle ud af vinduet.

Ole Post, min fætter, og Ole Frederiksen var mine bedste venner. Ole Frederiksen blev gift med en søster til Laila. Kaj Faber var også meget med. Steen var også med, når det var om aftenen, og vi var alene hjemme. Vi var nødt til at være mange, for der var frygtelig med piger omme ved os dengang

Fisker Robert Christensen

Da jeg var blevet konfirmeret og kom hen til Robert som karl, fik jeg et ålegarn af ham. Robert var godt klar over, at 60 kr. om ugen ikke var den store løn, og at det var nødvendigt for mig at prøve at tjene lidt ekstra penge. Så jeg fangede ål og solgte dem.

Jeg hentede de 60 kr. om fredagen oppe hos Alfrida, Roberts kone. Jeg tror ikke, Robert fik lov til at tage 60 kr. med derned. Jeg fik dem oppe hos hende hver fredag eftermiddag, og så fik jeg som regel en sodavand. Hun var utrolig flink. Robert var alene om fiskeriet, for hans far (Peter Christensen) var død nogle år forinden.

Jeg gik godt i spænd med Robert. Han var meget interesseret i damer, kiggede langt efter dem. Jeg var jo også interesseret, og så skete det, jeg sagde: "har du set hende, der går derovre?" "Ja, ja", sagde han så.

Robert gik lange ture og gik fra huset på Holsteinborgvej (nr. 215) ned gennem Strandskoven til havnen. Gik ikke hjem midt på dagen, men gik tidligt hjem. Når vi syede garn om vinteren, sagde han ved etid: "nu har vi ikke lyst til mere i dag". Så sendte han mig hjem, og så kunne han godt finde på at ryge en pibe tobak, mens han stod ved vinduet og kiggede over til hotellet. Det brugte han rigtig lang tid på.

Landbruget

Mine fætre Einar og Jens har aldrig nogensinde betegnet mig som fisker. De ville helst have, jeg var bondekarl, fordi jeg gik mest op i landbruget. Min far havde også lidt af det, men det var jo kun et hobbylandbrug, så han gik rigtig meget op i fiskeriet, men det synes jeg også, jeg gjorde, men det andet trak også. Da jeg blev konfirmeret, var jeg karl hos min far. Der var flere fiskere, jeg var hos en time eller to, hvis de havde brug for en mand, og så var jeg også oppe at hjælpe på gårdene. Den første gård, jeg var på, det var oppe hos Anton Petersen, lige før Brugsen, der er vist en damefrisør nu (Klippestuen). Det var allerede, mens jeg gik i skole. Anton Petersen var den første, der fik en traktor. Han fik en, der lignede en Ferguson, men det var en Ford. Den kørte jeg med, alt det jeg kunne. Jeg tror jeg fik 5 kr. Jeg kom efter skoletid og var der så til kl. 6. Dengang havde man kun en plov og en harve, som passede til traktoren. En selvbinder og en såmaskine krævede også en mand,

der skulle gå bag ved eller sidde bag ved, så når vi høstede, så sad Anton på selvbinderen, og jeg kørte traktoren, ellers kunne han ikke høste, simpelthen. Og sådan var det hos mange af dem, jeg har hjulpet, mens jeg var hos Robert.

Robert sagde tit, når jeg kom om morgenen: "jeg har ikke noget til dig i dag, kan du finde noget andet?" " Det kan jeg da prøve", svarede jeg, og så kørte jeg op til nogen for at høre, om de havde brug for en mand, og så var jeg der resten af dagen, men jeg fik stadigvæk mine 60 kr. hos Robert, uanset om jeg lavede noget eller ej. De andre fiskere hjalp jeg også meget og også hos Johannes Larsen (Tangegård, Skafterupvej 141), efter jeg var blevet konfirmeret. Han havde avlscenter for grise, over 100 grise og så 10 – 15 køer. Jeg blev gerne sendt i marken med to - tre heste. Senere holdt jeg op hos Robert, og så var jeg fast hos Johannes Larsen og mødte kl. 8 hver morgen. Så kom der mund og klovsyge i besætningen, og jeg var med til at vaske alting af i den her særlige væske. Det tog så lang tid at vaske al ting af, og derefter var jeg ikke længere fast der, men så hjalp jeg Hans Børge ved siden af (Vængegården, Bisserup Byvej 40 og 42). Senere kom jeg så over til Hans Vincents (Bygården, Bisserup Byvej 43). Der boede jeg også oppe. Det var et rigtig godt madsted. Det var det ogsåovre hos Johannes Larsen.

Vaskemaskine udlejning

Da jeg fik knallert, købte jeg en vaskemaskine, som jeg lejede ud, en Fermvaskemaskine, og så fik jeg en vogn, den lige passede til og spændte den efter knallerten. Folk ringede hjem, når de ville leje den. Min mor var sekretær og skrev ned, hvem der skulle have den. Jeg lejede vaskemaskine ud, til jeg blev soldat. Jeg sled den endda op, den første. Den var brugt, den første jeg købte, man vidste jo ikke, om den var noget værd, så man skulle ikke investere så meget. Så købte jeg så en ny, men den kørte jeg ikke ret lang tid med, så forærede jeg min mor den, dengang jeg blev soldat. Jeg havde så meget at lave, så jeg var nødt til at spørge damerne, om de ikke kunne nå og vaske om formiddagen, så kunne jeg hente den i frokostpausen. Det var mens, jeg var nede hos Hans Vincents, så kørte jeg ud til den næste, der så vaskede om eftermiddagen. Jeg fik 6 kr. pr. dag for en vaskemaskine, og når jeg så kunne nå to, så fik jeg tolv. Jeg havde givet 250 kr. for den første vaskemaskine, der var brugt. Jeg havde masser af lomme penge. Jeg slog om mig med penge nede ved ishuset. Det længste jeg kørte med vaskemaskinen, det var ud til Allehuset (Holsteinborgvej 149), lige på den anden side af skoven. Der var 3 familier ude, der kunne jeg så have den ude i halvanden dag, og så få 18 kr. Det var alle tiders. Jeg havde problemer med Skolebakken, kan jeg huske, fordi knallerten kunne dårligt trække vaskemaskinen op over den. Så var jeg nødt til at gøre lidt ved knallerten, så den kunne trække lidt bedre. Det var sådan en Quickly, en NSU Quickly.

Efter Hans Vincents kom jeg op på en gård i Rude, hos Jespersen på Bakken, der var jeg så til jeg skulle være soldat i 1961.

København

I juni 1962 blev jeg hjemsendt og kom hjem i stiveste puds. Jakkesæt og slips.

Far havde ikke råd til at have mig om vinteren, så da jeg skulle holde nytår hos venner i København, spurgte han, om jeg ikke kunne finde et arbejde i København? Det måtte jeg jo så prøve og fik med det samme arbejde på en vævefabrik og et lejet værelse på 3. sal. Da jeg om foråret tænkte på at vende tilbage til Bisserup, sagde far, da han hørte, hvor meget jeg tjente: "du skal blive derinde". Jeg var først i lære som væver og derefter som reparatør af vævene. Var på fabrikken i 6 år. Kom derefter ud i lufthavnen. Pakkede charterfly med kufferter og gjorde dem rene, for Spies og Sterling. Det var sjovt arbejde, der skete noget hele tiden. Der var jeg i 9 år. Kom derefter til Statens Lufthavnsvesen, hvor jeg var i 25 år. I 2003 gik jeg på efterløn.